

هر نوع تبعیض برای آموزش و تحصیل کودکان ممنوع است

انجمن حمایت از حقوق کودکان:

بیانیه جمعی از انجمن‌های حامی کودکان

بر لزوم فراهم آوردن زمینه آموزش رایگان برای همه کودکان؛

هر ساله با نزدیک شدن به آغاز سال تحصیلی، احتمال دور ماندن کودکان از چرخه تحصیل و آموزش، به نگرانی جدی خانواده کودکان و فعالان حقوق کودک تبدیل می‌شود. حق مسلم تحصیل در بسیاری از کنوانسیون‌های بین‌المللی که حقوق بشر را تعریف می‌کنند، از جمله اعلامیه جهانی حقوق بشر (۱۹۴۸)، کنوانسیون ژنو (۱۹۵۱)، کنوانسیون بین‌المللی رفع همه اشکال تبعیض (۱۹۶۵)، میثاق بین‌المللی در زمینه اقتصادی، اجتماعی و حقوق فرهنگی (۱۹۶۶)، میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی (۱۹۶۶) آمده و بر آن تاکید شده است.

بر اساس ماده سیام قانون اساسی و همچنین پیمان‌نامه جهانی حقوق کودک نیز که کشور ما از سال ۷۳ متعهد به اجرای مفاد آن شده است، آموزش و تحصیل رایگان، حق بدون قید و شرط «همه» کودکان است. خودداری بخش‌های مختلف حاکمیت از حل مشکل ثبت‌نام کودکان چه

به دلیل نداشتن اوراق هویتی و چه به دلیل شهریه گزاف خلاف قوانین حداقلی حمایتی موجود از جمله قانون حمایت از اطفال و نوجوانان و خلاف طرح فرمان رهبری در سال ۹۵ برای آموزش کودکان اتباع و بدون شناسنامه است.

بازماندگی از تحصیل برای کودکان ایران و اتباع موضوعی نیست که بتوان به سادگی از کنار آن گذشت. استناد به آمار مسئولان رسمی کشور نشان می‌دهد براساس مقایسه اطلاعات ثبت احوال و کودکان ثبت نام شده در مدارس، ۱۶۰ هزار و ۴۷۹ کودک ۶ تا ۱۱ ساله ایرانی (کودکان در سن ابتدایی) شرایط و وضعیت عادی داشتند اما مدرسه نرفته‌اند. به این آمار باید تعداد کودکان بدون شناسنامه و کودکان اتباع را نیز اضافه کرد.

با وخیم شدن اوضاع اقتصادی و اجتماعی در کشور ما، شرایط ویژه کشور افغانستان و تسلط مجدد طالبان طی دو سال گذشته بر این کشور، جمعیت پناهنده‌ها و مهاجران به طور چشمگیری افزایش پیدا کرده است اما به دلیل نبود زیر ساخت لازم برای حداقل‌های زندگی آنان، متأسفانه خانواده‌های مهاجر و افغانستانی روزگار بسیار سخت و تلخی را می‌گذرانند. در همه این سالها تحصیل این کودکان در کنار همه مشقت‌های زندگی، با موانع و مشکلات بسیاری روبه‌رو بوده است و در سال جاری شرایط ادامه تحصیل آنان به دلیل عدم همراهی مسئولین بسیار سخت‌تر از گذشته نیز شده است.

این در حالی است که نگاهی گذرا به کشورهای مهاجرپذیر شبیه کشور ما نشان می‌دهد فهم و توافق مشترکی بین جامعه شناسان، نهادهای مدنی، مربیان و سیاستگذاران بسیاری از این کشورها وجود دارد که آموزش و حضور در مدرسه نقش مهمی در تسهیل ادغام کودکان پناهنده و بزرگسالان در جامعه میزبان ایفا می‌کند.

بی‌توجهی به تحصیل کودکان، اخذ شهریه‌های گزاف، ایجاد موانع بسیار اداری و بوروکراسی پیچیده برای ثبت نام کودکان اتباع و کودکان بدون شناسنامه و تعلل در صدور مجوز تحصیل این کودکان، گرفتار شدن خانواده‌های اتباع در صف‌های طویل در مراکز صدور مجوز در گرمای تابستان، همراهی نکردن مدارس برای ثبت نام کودکان و عدم ثبت نام از کودکانی که هیچ‌گونه اوراق هویتی ندارند، همگی زنگ خطری هستند برای آنکه در آینده ای نزدیک بر آمار کودکان کار نیز افزوده شود.

این بی‌توجهی به ثبت نام کودکان در حالی است که بر اساس بند "ت" ماده ۶ قانون حمایت از اطفال و نوجوانان وزارت کشور مکلف شده است که با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط نسبت به شناسایی اطفال و نوجوانان فاقد اسناد سجلی یا هویتی اعم از اتباع ایرانی و غیرایرانی و معرفی آنان حسب مورد به نهادهای حمایتی، آموزشی، درمانی یا قضائی جهت اقدامات حمایتی اقدام کند و از طریق سازمان ثبت احوال کشور با همکاری سایر نهادهای مربوط و با در نظر گرفتن اقامتگاه اشخاص و تغییرات آن، هر سال حداقل سه ماه پیش از آغاز سال تحصیلی جدید اسامی و نشانی اطفال و نوجوانان ایرانی و غیر ایرانی را که به سن قانونی تحصیل رسیده‌اند به تفکیک مناطق به آموزش و پرورش اعلام کند.

ما فعالان حقوق کودک و نهادهای مدنی مدافع حقوق کودکان هشدار می‌دهیم، بی‌توجهی آشکار به حق تحصیل کودکان به وخامت شرایط ناگوار زندگی آنان دامن می‌زند. به همین دلیل از همه متولیان امور مصرانه می‌خواهیم به وظایف خود در قبال تحصیل کودکان به درستی عمل کرده و در فرصت باقیمانده شرایط ثبت‌نام کودکان را تسهیل کرده و از تحمیل هزینه‌های گزاف آموزش بر خانواده‌ها ممانعت به عمل آورند تا همه کودکان بازمانده را به آغوش مدارس بازگردانند.

اسامی انجمن‌های امضا کننده:

- ۱- انجمن پرنده درخت کوچک
- ۲- انجمن حمایت از حقوق کودکان
- ۳- انجمن پژوهش‌های آموزشی پویا
- ۴- انجمن دوستداران کودک پویش
- ۵- انجمن حمایت از کودکان کار
- ۶- انجمن یاری کودکان در معرض خطر
- ۷- بنیاد مهر تاک
- ۸- جمعیت دفاع از کودکان کار و خیابان

۹- گروه تلاشگران یاری همدل

۱۰- گروه فرهنگی اجتماعی کیانا

۱۱- موسسه کنشگران اجتماعی فرزانه (زاهدان) ۱۲- موسسه درخت کوچک
زندگی (قزوین) ۱۳- موسسه مهروماه ۱۴- موسسه ندای ماندگار ۱۵-
موسسه یاریگران کودکان کار پویا ۱۶- موسسه نوید زندگی کوشا ۱۷-
موسسه انسان، دشواری وظیفه

12 شهریور 1402 - 3 سپتامبر 2023

برگرفته از سایت تلگرامی انجمن حمایت از حقوق کودکان - ایران